

SFWF Sveriges Fristående Waldorfskolors Föräldraförening

International Parents Association Konferens i Prag i Tjeckien 040605-040606

En andra internationell föräldrakonferens har ägt rum. Deltagare var föräldrar från Tjeckien, Skottland, Norge och Sverige. I likhet med det första mötet hösten 2003 i Příbram hade vi en öppen agenda. På så sätt vill vi få fram de frågor som är viktiga för respektive lands föräldrar. Syftet är att samarbetet ska växa tillsammans med sina medlemmar.

Mötet inleddes med att vi presenterade oss och berättade om situationen för waldorfskolorna i respektive land. Informationen rörde sig till stora delar om de skillnader i ekonomiska villkor som finns mellan länderna. Vi diskuterade mycket kring rätten att välja utbildning och hur den rätten kan göras tydlig och etablerad. Hur föräldrar kan påverka regeringar att lagstifta om en sådan rätt.

I Sverige, Norge och Tjeckien får waldorfskolorna ekonomiska bidrag. I Skottland är situationen den motsatta. Waldorfskolorna är privata och får inget statligt stöd. Det är inga problem att starta en waldorfskola där, men de kan bara existera genom avgifter från föräldrarna. Detta är ett hinder när det gäller föräldrars rätt att fritt välja skolform för sitt barn. Således är föräldrarnas ekonomiska situation helt avgörande för om de kan välja en waldorfskola. Under några år har man försökt att påverka den skotska staten att ändra uppfattning gällande ekonomiska bidrag till waldorfskolan. Veronica Monroe Stevens förälder vid waldorfskola i Aberdeen har varit en av de mest aktiva föräldrarna i denna fråga.

I Tjeckien är waldorfskolorna inte accepterade av staten. De kan fortfarande bara existera som experiment. Regeringen hindrar fortlöpande beslut som antar waldorfskolan som en accepterad utbildningsform. Förra året godkände inte regeringen waldorfskolans läroplan. Ett annat hinder för waldorfskolan i Tjeckien är att skolorna där är tvungna att anställa en ansvarig direktör som oftast inte är waldorfutbildad. Alla skolbeslut måste fattas av direktören. Dessutom avser skolministeriet reformera hela utbildningssystemet. Avsikten är att skapa ett slags "ramläroplan" för samtliga skolor i Tjeckien. Reformen kommer att tillåta alla skolor att ha sin egen läroplan, men bara inom dessa ramar. "Ramläroplanen" har ett mycket smalt perspektiv, vilket sannolikt innebär att det är omöjligt för waldorfskolor att ha en egen waldorfpedagogisk läroplan. Den föreslagna nya lagen kommer att försvåra situationen för waldorfskolorna i Tjeckien.

Vi diskuterade möjligheten att Tjeckiens utbildningsminister skulle kunna besöka Norges utbildningsminister för att få information om hur Norges skolsystem fungerar för friskolor. Den nationella föräldraföreningen i Tjeckien har svårigheter att få föräldrar att arbeta inom ramen för det nationella arbetet.

Den 12-17 april 2004 hölls två sessioner vid den internationella lärarkonferensen i Dornach av föräldrar inom ämnet, föräldrar och lärare som partners. Ansvariga föräldrar för dessa två

sessioner var Johan Eide från Norge och Elisabet Köpfke från Tyskland. Johan Eide, Steinerskolenes Foreldreforbund i Norges, rapporterade på mötet i Prag från sessionerna i Dornach.

Det var 1400 deltagare i Dornach. Morgonföreläsningar hölls varje dag, 62 workshops plus fria sessioner. Föräldrasessionerna ingick i de fria sessionerna. Det var totalt 41 personer som deltog i föräldrasessionerna. Sessionernas kontext var att om man involveras och samarbetar inom ramen för en waldorfskola måste man bestämma sig för inom vilket ämne inom tregreningen och utveckla självförvaltningstanken.

- Den kulturella – frihet
- Den legala – jämlikhet
- Den ekonomiska - broderskap

Detta gäller för både lärare och föräldrar. Beslutet måste fattas i enighet mellan såväl lärare som föräldrar. Det är också viktigt att ta hänsyn till dem som är både lärare och föräldrar. De har en annorlunda roll än de som enbart är föräldrar eller lärare. De som är både lärare och föräldrar kan aldrig gå från en roll till en annan. Det är viktigt för skolan att analysera vem som ska delta i beslut inom ramen för tregreningen.

Det var ett mycket viktigt steg att föräldrar för första gången bjöds in till Dornach. Det var viktigt att diskutera på vilken nivå som föräldrar och lärare kan samarbeta som partners.

Vi diskuterade många andra ämnen i Prag:

- Vikten av utbildning för nya föräldrar
- Kan waldorfskolan involvera före detta föräldrar som mentorer – i så fall i vilken form? Det är mycket svårt att vara medlem i skolans föräldraförening eller skolans styrelse utan att ha barn som går på skolan. Personen är inte en representant för waldorfskoleföräldrar. Det är viktigt att strikt dra en gräns när barnen lämnar skolan. Detta betyder inte att före detta föräldrar inte kan använda sin erfarenhet och bli mentorer, men det måste då bli i rollen som vänner inte som föräldrar.
- Medvetenheten om rätten att fritt välja skola
- Hur man kan öka motivationen för föräldrar att vara aktiva på olika nivåer i skolan?
- På mötet deltog även en förälder från en annan waldorfskola i Prag. Det var en liten skola med bara fyra klasser och ungefär 14 elever i varje klass. Skolan finns belägen i en statlig skola. På måndagen hade (Annika och Birna) möjlighet att besöka den skolan. Det var mycket trevligt att få tillfälle att träffa lärare och elever när de arbetade i skolan

Under dag två sammanfattade vi vad vi hade diskuterat och hur vi ska fortsätta det internationella föräldraarbetet. Vi var alla överens om att det finns ett behov av att fortsätta utveckla det internationella föräldraarbetet. Det är viktigt att få möjlighet att diskutera och hjälpa varandra på olika sätt. Vi planerar att ha nästa möte i Tyskland samtidigt som tyska föräldraorganisationen har sitt möte så vi kan ha tid tillsammans med dem för gemensamma diskussioner.

Birna Björnsdóttir
Annika Johansson
Internationella utskottet SFWF
040901